

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumerează și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Cu 1-a Ianuarie v. 1885

se începe

Abonament nou

la

„Tribuna“.

Prețurile abonamentului sînt însemnate în capul foii.

Abonamentele se fac cu multă lesnire atît în Monarhie cât și în România prin mandate postale (*Posta utalvány — Post-Anweisung.*)

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonenți sînt rugați a ne comunica eventual pe lîngă localitatea, unde se află, și **posta ultimă**; ear' domnii abonați vechi spre ușurare pot lipi pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fâșiile, în cari li s'au trimis diarul până acuma.

Administrațiunea
diarului

„Tribuna“.

Cătră publicul român.

Sînt abia nouă luni de zile de când am intrat cu „Tribuna“ în publicitate. Ne aflăm atunci în fața unui public, care nu ne cunoscea, ba cel puțin în parte era chiar prevenit contra noastră. Sperăm cu toate acestea, că încordând cele mai bune puteri ale noastre vom pute să ne câștigăm încrederea publicului și în virtutea ei un sprigin destul de sigur, pentru-ca cu începerea anului 1885 să mărăm formatul diarului nostru potrivit cu cererile timpului, în care trăim.

Această speranță nu s'a realizat. „Tribuna“ va apăre și pentru anul viitor tot în condițiunile de până acum; nu putem să promitem pe viitor decât ceea ce puterile ni-au iertat să dăm până acum.

Ne vom mărini și pe viitor a reprezenta curentele populare și a formula dorințele comune, a face ca „Tribuna“ să fie un organ, prin care Românii se afirmă, lăsând altora sarcina poate mai frumoasă de a propaga noue idei și noue aspirațiuni; dar' o vom face aceasta, ca în trecut, în toată sinceritatea, după cea mai bună convingere a noastră, fără de rezervă și cu hotărîrea omului pînă la urmă de convingerea, că servește cauza societății, în mijlocul căreia se află.

Una dintre cele mai de căpetenie preocupări ale noastre a fost și va fi și pe viitor de a contribui pe cât ne iartă puterile la întărirea vieții noastre literare, întrate în timpul din urmă într'un stadiu de înrîstătoare stagnațiune. Vom stărui dar' și mai departe să facem încetul cu încetul din „Tribuna“ un centru de lucrare literară, în care se întâlnește talentele dela noi, lucrează împreună, se încurajază unele pe altele și stabilesc prin

lucrarea lor punctul de plecare al dezvoltării noastre literare, care nu poate să fie decît în poesia noastră poporală.

Cerem pentru lucrarea noastră astfel concepută și urmată cu aceste intențiuni spriginul public, singurul razem, la care voim a aspira. Redacțiunea.

Sibiu, 22 Decembrie st. v.

„Siebenbürgisch-deutsches Tageblatt“, organul principal al partidului național săsesc, reproducînd articolul publicat în „Tribuna“ asupra poziției noastre față cu Sașii, ne dă impulsione să revenim asupra cestiunii.

Trăim împreună noi și Sașii, și mai ales de un timp încoace relațiunile dintre noi sînt bune, deși încă nu intime. Putem dar' crede, că cercurile politice săsesci nu mai sînt în nedumerire asupra scopurilor ce urmărim în viața publică.

Parte dintr'un popor, pe care împregiurările l-au ajutat să întemeze un stat național la hotarele patriei noastre, noi Românii din țerile supuse coroanei ungare avem fără îndoială inimile totdeauna calde pentru acest stat românesc, căci în el e pus centrul firesc al culturii noastre naționale. Aceasta n'o tăgăduiesc nimeni dintre noi, și înzadar am tăgădui-o, căci nimeni nu ne-ar crede. Tot atît de puțin tăgăduim, că atunci, când ni s'ar pune serios întrebarea, dacă am dorî ori nu, ca toți Românii să fie întruniți într'un singur stat, n'am sta cătuși de puțin pe gânduri, ci am răspunde, că da. Și această dorință e pentru toți oamenii cu minte un lucru, care de sine se înțelege, căci el urmează de sine din conștiința noastră de unitate națională.

În viața publică nu e însă vorba de ceea ce dorim, ci de ceea ce voim, căci multe dorințe are omul, dar' pentru viața lui practică nu au importanță decît acelea, pe care voesce să le realizeze. Și compatrioții nostri sași au avut ocaziune de a se convinge, că această dorință nu e dintre acelea, care determină faptele noastre. Nici unul dintre partidele noastre, nici unul dintre oamenii nostri politici n'a pus-o în credeul seu politic. Sîntem destul de înțelepți pentru-ca să înțelegem, că această dorință nu s'ar pute realiza decît în virtutea unui cataclism social, în care s'ar nimici cultura noastră, ba s'ar pune poate capăt chiar și vieții noastre naționale.

Nu are dar' pentru viața noastră această dorință decît importanța unei greutăți, cu care ne luptăm.

Și nu scade această greutate, ci crește mereu, căci din zi în zi tot mai mult simțim, cât de greu e să trăiești alături cu nisce concetățeni, care te iau drept străin în țeara ta. Astăzi nu e încă cu putință la noi un partid, care urmăresce fie pe față, fie prin tainice uneltiri realizarea unui vis primejdios înaintea de toate pentru națiunea română, nimeni însă nu poate să iese răs-

punderea pentru ziua de mîne. Scim numai ce voim astăzi, primim răspunderea pentru această voință a noastră, și tocmai temerea, ca nu cumva mîne să voim alt ceva, e ceea-ce mai ales ne îndeamnă să stăruiam asupra schimbării actualei stări de lucruri.

Trebuie să se pună capăt nemulțumirii, care din zi în zi tot mai mult ia unui element de trei milioane dispozițiunea de a asculta povăța înțeleaptă; Românul trebuie să înceteze a se simți nenorocit, că soartea i-a dat concetățeni pe aceia, pe cari îi are aici în țeara lui, el trebuie să simță, că e bine în țeara lui. Aceasta nu pentru-ca altfel el se face dușman al țerii, ci pentru-că nu cumva la timp de grea cumpenă dușmanii lui și ai țerii să abuzeze de nemulțumirea lui, să-l fure cu făgăduințe și să-l ducă la primejdie.

Nu este un interes numai național românesc să-l ferim pe Român de această primejdie, e un interes al țerii, o cestiune de ordine și de dezvoltare pacinică. Se cere prea mult dela clasa cultă română, când se așteaptă, ca ea să poată determina în toate împregiurările acțiunea maseselor poporului român. Timp de opt-sprezece ani guvernul ungar și societatea cultă maghiară s'au opintit mereu, ca să se isoleze de acest popor și să câștige înrîurire asupra lui, nu ni-au dat răgaz să organizăm conducerea lui: nu a noastră are să fie răspunderea, dacă tocmai la cel mai greu timp vor dispune alții de el poate nu potrivit cu dorințele noastre. Maghiarii nici odată nu vor pute, cum n'au putut nici în trecut, să câștige asupra maseselor române înrîurirea hotărîtoare, pe care o avem noi astăzi; vorba e numai, ca să ne asigurăm pentru toate timpurile această înrîurire.

Românul, ori cât de incult le-ar păre unora, e om foarte treaz, și este greu de tot să-l porți cu minciuna.

Ani au trecut, decenii întregi decînd îi tot spunem, că lucrurile se vor îndrepta, în vreme-ce ele merg mereu din rău în mai rău.

Ea lasă-mă, domnule, — ne țice el astăzi, — căci destul am răbdat, destul am așteptat, dar' după sfaturile d-tale nu merge treaba spre bine. Ar trebui să o apucăm altfel.

Și foarte în curînd poate nu vor mai pute să dispună de poporul nostru decît aceia, care îl vor sfătui într'altfel.

Diarul brașovean îi caută pe acestia chiar între noi, și sîntem foarte mulțumiți, că organul principal al partidului săsesc n'o aprobă aceasta.

E cu deservire fals, ceea-ce trebuie neapărat să rezulte din afirmările diarului brașovean, — că Sașii nu se unesc cu noi, fiindcă noi urmărim scopuri, pe care ei, ca patrioți buni, nu le pot aproba. Adevărata cauză e, că noi nu avem o acțiune politică propriu țisă.

Înainte de 1848 și în timpul absolutismului nu am putut lua parte la viața publică a patriei noastre. Abia după 1860

începem dar' și noi o acțiune politică proprie. Câți-va ani în urmă ni se creează însă o pozițiune, din care nu mai putem urma acțiunea odată începută.

Legea electorală s'a creat anume, ca noi să nu putem isbuti în alegeri, ear' aplicarea ei se face astfel, că ar trebui să ne risipim puterile în luptă cu întregul aparat al puterii publice și cu întreaga societate maghiară, fără ca să obținem vre-un rezultat mai însemnat.

Dar' în condițiunile, în care ne aflăm, nici că avem trebuință de o acțiune politică.

Sîntem puși în fața unui sistem de guvernament, care neagă existența elementelor nemaghiare din statul ungar. Înțelegem prea bine, că Sașii își încordează toate puterile, ca să se afirme atît aici acasă la ei, cât și în dietă. Dacă n'ar face-o aceasta, foarte lesne s'ar pute trece la ordinea țerii preste dînșii. Noi însă nu avem trebuință de o asemenea încordare de puteri. E destul, că sîntem, pentru-ca să nu ni se mai poată nega existența. O afirmă Maghiarii ei înșiși la Cluj, la Lugoj, la Budapesta, pretutindenea și în toată țiuva. Nu avem noi nevoie să ne opintim, ca să răsturnăm actuala stare de lucruri: va căde ea prin ea însăși și va căde cu atît mai sigur, cu cât o vom lăsa noi să se surpe din ea însăși.

Tot atît de puțină nevoie avem să ne încordăm puterile, pentru-ca să apărăm poporul față cu înrîurirea maghiară, să-l ferim de desnaționalizare, să-l ținem la un loc: nu e accesibil acest popor pentru înrîurirea maghiară, nu poate să se desnaționalizeze, rămîne el prin el la un loc.

Singura preocupare serioasă a noastră e, că sîntem jigniți în dezvoltarea noastră. Limba noastră e scoasă din toate direcțiunile, în scoală ni s'a pus o sarcină grea prin introducerea limbii maghiare ca obiect de studiu obligat și, închise fiind pentru noi terenele vieții publice, o parte însemnată din clasa noastră cultă ori trebuie să părăsească țeara, ori e silită să primească greaua sarcină de a servi drept unealtă contra convingerilor sale.

Unii dintre oamenii nostri politici au crezut, că, apropiându-se de guvern, vor pute face să înceteze această stare de lucruri. Opiniunea publică română nu i-a aprobat și nu-i aprobă. Ar fi cu toate acestea greșit a lua pe aceia dintre dînșii, care au intrat în dietă, drept nisce aderenți necondiționați ai guvernului. Că sînt guvernamentali, acesta nu e pentru deputații săsesci destul motiv de a nu se uni „von Fall zu Fall“ cu dînșii. Singurul motiv hotărîtor e, că este evident greșită calea ce au apucat. În dieta din Budapesta nu se va rezolva nici odată cestiunea, dacă trebuie ori nu să se accentueze în organizarea noastră internă caracterul poliglot al statului ungar. Și de aceea nici acțiunea parlamentară a Sașilor nu are decît importanța, că ei se afirmă prin ea.

Trebuie să pîntrundă în cercurile po-

